

Monika Moszczyńska

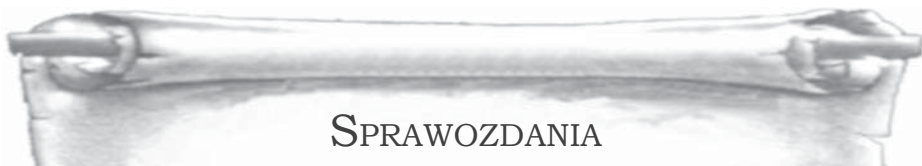
Sprawozdanie z konferencji "Gdzie jesteś czytelniku? Rola i miejsce biblioteki w strategii i działalności uczelni wyższej", (Gliwice, 29 września 2011 roku)

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 1/1, 110-113

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIA

MONIKA MOSZCZYŃSKA
Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej w Gliwicach

**SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI
GDZIE JESTEŚ CZYTELNIKU? ROLA I MIEJSCE BIBLIOTEKI
W STRATEGII I DZIAŁALNOŚCI UCZELNI WYŻSZEJ
(GLIWICE, 29 WRZEŚNIA 2011 ROKU)**

Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej była organizatorem XXV Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich pt. *Gdzie jesteś czytelniku? Rola i miejsce biblioteki w strategii i działalności uczelni wyższej*, które odbyło się 29 września 2011 roku w uczelnianym Centrum Edukacyjno-Kongresowym. Tytuł konferencji dał możliwość bardzo szerokiego ujęcia zagadnień obejmujących potrzeby i oczekiwania współczesnego czytelnika oraz działalności bibliotek akademickich. Dominowały tematy związane ze społeczeństwem wiedzy, szeroko pojętą informatyzacją oraz marketingiem w kontekście relacji partnerskich czytelnik – bibliotekarz. Nie zabrakło prezentacji przedstawiających nowe rozwiązania architektoniczne w bibliotekach, ukazujących bibliotekę jako przyjazną i funkcjonalną przestrzeń skierowaną na czytelnika i jemu podporządkowaną.

Konferencję otworzył prof. dr hab. inż. Jan Ślusarek, prorektor ds. Nauki i Współpracy z Przemysłem, uczestników przywitał i obrady poprowadził dr inż. Krzysztof Ziolo, dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej. Z referatami wystąpiło dwudziestu pięciu prelegentów¹:

Maria Bosacka (Biblioteka Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego) Edukacja informacyjna na uniwersytecie – pomiędzy ideałem a rzeczywistością;

¹ Materiały konferencyjne zostały opublikowane. W: Ziolo K. (red.) (2012), *Gdzie jesteś czytelniku? Rola biblioteki w strategii i działalności uczelni wyższej: XXV Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*. Gliwice.

Dagmara Bubel (Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej) *Przyszłość bibliotek, potrzeb użytkowników oraz kompetencji informacyjnej – nowym wyzwaniem dla bibliotekarzy?*;

Grzegorz Budny (Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie) *Jak to robią na antypodach, czyli autoprezentacja australijskich bibliotek uniwersyteckich w Internecie*;

Iwona Cichoń, Iwona Mielczarek (Biblioteka Główna Akademii im. J. Długosza w Częstochowie) *Łapane w sieci, czyli biblioteki na portalach internetowych*;

Monika Curyło (Uniwersytet Jagielloński) *Biblioteka jako przestrzeń*;

Agnieszka Folga, Joanna Kołakowska (Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie) *Szukam sponsora... dla biblioteki*;

Danuta Grabowska, Urszula Długaj (Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej) *Cudze chwalimy, czyli jaką rolę odgrywają biblioteki akademickie w życiu uczelni na przykładzie TU Delft Library i The Carlos III University Library*;

Karolina Imiołek, Magdalena Nagieć (Biblioteka Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego) *Biblioteka skierowana na użytkownika, czyli budowanie przyjaznego wizerunku – na przykładzie Biblioteki Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego*;

Anna Jakubiec, Joanna Radzicka (Biblioteka Politechniki Krakowskiej) *Second Life – wirtualny świat kultury, nauki, książek i bibliotek*;

Alicja Paruzel, Michał Jakubowski (Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej) *Metody pozyskiwania użytkowników we współczesnej bibliotece akademickiej*;

Aleksandra Sidło (Biblioteka Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu) *Brama w czasie: biblioteka akademicka w oczach słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku*;

Iwona Sójkowska, Filip Podgórski (Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Politechniki Łódzkiej) *Obszary współpracy biblioteki akademickiej z uczelnia – doświadczenia Biblioteki Politechniki Łódzkiej*;

Ewa Stawiarska, Małgorzata Koszembar-Wiklik (Politechnika Śląska Katedra Podstaw Zarządzania i Marketingu) *Marketing partnerski biblioteki – tworzenie relacji z otoczeniem*;

Jadwiga Witek (Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach) *Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINIBA) – serce uczelni i regionu. Wybrane przykłady działań informacyjnych*;

Marta Zatwardnicka, Marcin Kordecki, Agata Świerkot (Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej) *Gdzie jesteś czytelniku? – próba odpowiedzi na podstawie badań sondażowych przeprowadzonych wśród użytkowników biblioteki wyższej uczelni technicznej*.

Wystąpienia D. Bubel, K. Imiołek i M. Nagieć oraz A. Paruzel i M. Jakubowskiego dotyczyły rosnących wymagań i oczekiwań użytkowników wobec bibliotek w dobie informatyzacji. Autorzy wskazali na konieczność podniesienia kwalifikacji kadry bibliotekarskiej, otwarcia się na nowe narzędzia komunikacji internetowej. Zaprezentowali przykłady niekonwencjonalnych metod strategii marketingowych wykorzystywanych do budowania przyjaznego wizerunku bibliotek.

I. Sójkowska i F. Podgórski oraz E. Stawiarska i M. Koszembar-Wiklik w swoich referatach przybliżyli zagadnienia relacji determinujących zależność pomiędzy biblioteką akademicką a macierzystą uczelnią. Za ważny czynnik autorzy uznali współpracę z pracownikami naukowo-dydaktycznymi w zakresie doboru tematyki gromadzonych zbiorów, upowszechniania dorobku naukowego oraz wspomaganie procesu dydaktycznego i naukowo-badawczego. Położyli nacisk na rolę i znaczenie biblioteki jako jednostki ogólnouczelnianej.

G. Budny, I. Cichoń, I. Mielczarek oraz A. Jakubiec i J. Radzicka omówili nowe technologie multimedialne i narzędzia internetowe wraz z ich wykorzystaniem w promocji i marketingu bibliotek oraz w komunikacji z użytkownikami. Na przykładach stron WWW bibliotek uniwersyteckich, portali społecznościowych oraz serwisów internetowych pokazali, w jaki sposób biblioteki zmieniają swoje oblicze w dobie informatyzacji.

Innym ważnym aspektem poruszonym podczas konferencji była problematyka efektywnego wykorzystania przestrzeni bibliotecznej. M. Curył ukazała bibliotekę jako centrum intelektualne uczelni, stwarzające nową jakość zagospodarowania przestrzeni bibliotecznej, nowe możliwości dostępu do zbiorów, zapewniające obsługę i godziny otwarcia dostosowane do potrzeb użytkowników. D. Grabowska i U. Długaj podzieliły się doświadczeniami zdobytymi podczas staży szkoleniowych programu Erasmus w dwóch europejskich bibliotekach wyższych uczelni: Technische Universiteit Delft oraz Universidad Carlos III de Madrid. Prelegentki podkreśliły przemyślane wykorzystanie przestrzeni bibliotecznej w obu zagranicznych księżnicach.

J. Witek zaprezentowała nowopowstałe Centrum Informacji Naukowej i Bibliotekę Akademicką. Omówiła formy działań promocyjnych oraz *public relations* jakie były prowadzone w ramach projektu.

Pozostałe wystąpienia dotyczyły metod stosowanych przez współczesne biblioteki w celu pozyskiwania czytelników. A. Sidło omówiła inicjatywę edukacyjną Biblioteki WSH w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku – Uniwersytetu Rodzinnego, którego podstawowym zadaniem jest aktywizacja intelektualna, psychiczna i fizyczna słuchaczy. W ramach UTW-UR działają kluby, m.in. literacki, filmowy, porad prawnych. Zajęcia obejmują warsztaty komputerowe, psychologiczne, medioznawcze, fotograficzne oraz

naukę języków obcych. M. Bosacka podała przykłady działań propagujących działalność biblioteki. Omówiła rolę bibliotekarza polegającą na rozpoznaniu potrzeb informacyjnych, dostarczeniu czytelnikowi wiedzy na temat metod uczenia się oraz narzędzi do korzystania z nowych technologii i źródeł wiedzy. M. Zatwardnicka, A. Świerkot i M. Kordecki na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród użytkowników Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej próbowali określić potrzeby czytelnicze związane z dostępem do źródeł informacji. A. Folga i J. Kołakowska udowodniły, że biblioteka może być postrzegana jako partner w biznesie. Omówiły wielokierunkowe działania mające na celu pozyskanie sponsorów. Wśród instytucji współpracujących z biblioteką wymieniły zarówno te związane z rynkiem wydawniczym i księgarskim jak również firmy komercyjnych usług medycznych, kosmetycznych i sportowo-rekreacyjnych.

Podczas konferencji wystąpili przedstawiciele firm związanych z branżą biblioteczną. Teresa Górecka w referacie *Jakiej biblioteki oczekują użytkownicy?* przedstawiła najnowszą ofertę EBSCO Publishing. Wskazała na nowe technologie, które stają się niezbędnymi narzędziami w wyszukiwaniu, przechowywaniu i przekazywaniu informacji. Joanna Kukawska reprezentująca firmę AKME Archive zwróciła uwagę na stale rosnącą ofertę e-booków. Omówiła wyniki badań dotyczących preferencji użytkowników akademickich książek elektronicznych na przykładzie zasobów Springera. Krzysztof Lityński, przedstawiciel firmy Aleph Polska, pokazał możliwości mega indeksu zasobów elektronicznych Exlibris Primo. Zaprezentował przeszukiwanie wszystkich zasobów bibliotecznych przez jeden szybki i łatwy w użyciu interfejs.

Obserwowany od paru lat spadek liczby osób korzystających z usług bibliotecznych jest impulsem do poszukiwania nowych metod pozyskiwania czytelników, wykorzystywania nowoczesnych narzędzi informatycznych i – przede wszystkim – zwiększania atrakcyjności bibliotek. Nie ulega wątpliwości, że bez względu na wielkość księżnic, profil zbiorów, możliwości sprzętowe i informacyjno-wyszukiwawcze, problemy bibliotekarzy pozostają takie same. W działalności bibliotek najważniejszy jest czytelnik, jego potrzeby oraz zagwarantowanie usług najlepszej jakości. W dobie powszechnej informatyzacji i nowych technologii należy czynić starania aby biblioteka pozostała miejscem, które czytelnik odwiedza, w którym czuje się dobrze i do którego chce wracać. Natomiast bibliotekarz jest wciąż partnerem, który przekazuje żadaną informację w sposób rzetelny, za pomocą narzędzi, którymi sprawnie się posługuje.

Liczny udział zarówno prelegentów jak i uczestników konferencji pokazał aktualność poruszonych zagadnień oraz chęć dzielenia się swoimi doświadczeniami i wiedzą w środowisku bibliotekarzy.